

La Real Academia de Medicina de Galicia premia a científicos del CHUS y del Cunqueiro

REDACCIÓN / LA VOZ

La Real Academia de Medicina de Galicia acaba de conceder sus premios a la investigación científica correspondientes a la convocatoria del 2019, dotados con 6.000 euros cada uno. Galardonan trabajos originales sobre Ciencias Médicas en general y Oncología, respectivamente. El premio Fundación Barrié de la Maza recayó en el trabajo titulado *Estimación del volumen teórico de la población gallega como muestra representativa de la europea atlántica y su aplicación en pacientes con enfermedades hepáticas*, de José Martín Carreira Villamor, José Manuel Fernández-Carrera Soler y Francisco Gude Sampietro, del Complejo Hospitalario Universitario de Santiago de Compostela.

El premio Centro Oncológico de Galicia fue concedido al trabajo *Sangrado tras un infarto de miocardio en pacientes con doble antiagregación: una oportunidad para desenmascarar cánceres silentes*, realizado por Sergio Raposeiras Roubín y Emad Abu Assi, del Álvaro Cunqueiro de Vigo.

Acto de entrega

Estos galardones serán entregados durante la sesión solemne de inauguración del curso académico del 2020, que se celebrará el próximo día 24 de enero a las 19.00 horas en la sede de la Real Academia de Medicina, en A Coruña.

Los gatos tienen un parásito que reduce el miedo y la ansiedad en ratones

MADRID / EFE

Los gatos tienen un parásito que transmiten a los ratones a través de las heces y por el que los roedores reducen el miedo a sus depredadores felinos. Además, según demuestra un nuevo estudio que publica *Cell Reports*, también baja su ansiedad general.

Toxoplasma gondii es un parásito unicelular que infecta a la mayoría de las especies de animales de sangre caliente, incluyendo a los humanos. Causa la toxoplasmosis, una enfermedad que puede persistir durante largos periodos de tiempo en el cuerpo.

A investigadora Jenifer Brea no seu lugar de traballo.

JENIFER BREA IGLESIAS BIÓLOGA

«Unir xenética e loita contra o cancro é o que anima a meterte aquí»

Bolseira da Asociación Española Contra el Cáncer, estuda as secuencias de ADN móbiles

ALBERTO LORENZO
REDACCIÓN / LA VOZ

Jenifer Brea Iglesias (A Estrada, 1996) poderá dedicarse ao seu doutorado ao 100%. «Este tipo de bolsas permiten que non teñas que facer outro traballo e que te poidas centrar na investigación, por iso son imprescindibles», explica esta alumna da USC. É unha das beneficiarias das bolsas da Asociación Española Contra el Cáncer para investigación, cunha cantidade de 60.000 euros.

—**Que a levou aquí?**

—O interese por saber como funcionan. Unir a xenética coa loita contra o cancro é algo que te anima moito a meterte aquí, nun doutoramento desde estilo. Os beneficios derivados poden ser moi grandes.

—**En que consiste o proxecto que ten entre mans?**

—Estudamos secuencias de ADN móbiles que se desprazan da súa rexión a outra rexión do xenoma. Ao desprazárense, alteran esas rexións nas que se integran. Esas secuencias nas células sas están bastante controladas, grazas a mecanismos que foron desenvolvendo as células ao longo da evolución das persoas. Pero as células tumorais deixan de estar tan controladas, debido ás alteracións ás que están sometidas.

—**Que consecuencias ten iso para que opte por investigalas?**

—Ás veces, ao desprazárense, arrastran consigo fragmentos adxacentes a elas. Nalgunhas oca-

sións hai nesas fragmentos secuencias reguladoras que o que fan é controlar se os xenes se expresan ou non.

—**Que relevancia ten iso para frear o cancro?**

—Iso é o que queremos ver nós con toda esta investigación. Ás veces esas secuencias que arrastran son reguladoras, e van controlar que determinados xenes se expresen ou non. Nós queremos estudar se a mobilización facilita a expresión de oncoxenes, que son aqueles que favorecen o desenvolvemento dos tumores. A clave de todo consiste en saber se ese é un mecanismo tumoral ou non.

—**Se iso se confirma, que se pode adiantar?**

—Unha vez que se coñeza isto, con estudos máis profundos, pode levar á procura de dianas terapéuticas e ao desenvolvemento de estratexias para mellorar a vida dos pacientes que teñan alta incidencia destas secuencias móbiles.

—**É o estudo do ADN un dos campos máis importantes na loita contra o cancro?**

—A xenómica é unha das principais vías que nos leva a unha medicina personalizada. Podemos diagnosticar de forma máis eficiente a cada paciente. O cancro é un conxunto de enfermidades diferentes. Canto máis preciso sexa o diagnóstico e o posterior tratamento máis rápido actuará este. E farao cunha menor toxicidade e unha maior efectividade.

—**Despois diso, que virá?**

—De confirmarse, habería que tratar de utilizar os coñecementos para aproveitar estas secuencias como biomarcadores para os pacientes. Así poderíase diagnosticar, tratar e seguir a todos os pacientes dunha maneira moitísimo máis eficaz.

Kelly Conde traballando no laboratorio. MARCOS MÍGUEZ

KELLY CONDE PÉREZ BIÓLOGA

«O noso é un gran de area dun coñecemento que pode ser enorme»

No seu caso, estuda o microbioma para obter información para facer tratamentos máis efectivos

A. L. REDACCIÓN / LA VOZ

Kelly Conde Pérez (Xunqueira de Espadanedo, 1994) tamén é unha das beneficiarias das bolsas da Asociación Española Contra el Cáncer. O seu labor de investigación céntrase no microbioma, «o conxunto de xenes, de bacterias, virus e fungos que viven con nós», indica.

—**Que transcendencia ten?**

—Poñamos, por exemplo, o intestino. Sábese que xogan un papel fundamental na resposta inmune, no desenvolvemento de múltiples trastornos ou enfermidades. Pero o que se sabe aínda é moi pouco. Hai que investigar moito nos microorganismos que interveñen no cancro, no alzhéimer ou en trastornos metabólicos.

—**E cal é o seu plan?**

—No laboratorio de microbioloxía do hospital creamos unha microplataforma de microbioma. Estamos tentando realizar estudos nos que poidamos ver que papel xoga o microbioma que temos todos os seres humanos en enfermidades e trastornos diversos que poidamos experimentar.

—**O seu proxecto está centrado no caso do cancro.**

—Queremos saber o papel dese microbioma na resposta ás terapias oncolóxicas, de maneira que saibamos que microorganismos melloran as terapias.

—**Que se lograría así?**

—Diagnosticar se unha persoa vai ter unha predisposición moi alta a sufrir cancro. Por exemplo, de colon. Isto non quere dicir que

o microbioma sexa o único responsable de que se vaia producir un cancro. Hai múltiples factores. Poderíamos ver que microorganismos nos poden axudar a previr o cancro e que microorganismos van incrementar a posibilidade de que se desenvolva un tumor. Podemos previr o cancro e diagnosticar e realizar terapias moito máis personalizadas. Imaxina que unha persoa recibe un tratamento pero non sabemos que hai dúas bacterias que van favorecer que a resposta sexa positiva; daquela, pódese administrar a través dun probiótico, ou realizar unha terapia con antibiótico para eliminar algún microorganismo.

—**Semella un mundo aberto.**

—Cada vez coñécese máis do papel que desenvolve o microbioma nas enfermidades, pero aínda queda moito por descubrir. Sabemos moi pouco de todo iso. É unha porta nova aberta a poder tratar de darlle unha cura ao cancro, e por iso é moi importante que se siga investigando. O noso é un gran de area, pero se todo o mundo contribúe a iso o coñecemento será enorme.

—**Imos camiño do tratamento ultraperpersonalizado?**

—Si, hai que tratar de darlle unha cura ao cancro, e para iso tense que ter en conta que mutación se atopa no seu tumor, que tipo de alimentación leva a persoa ou que microbioma presenta. Iso asegura unha terapia efectiva, polo que será algo importante.

—**Cal será o seguinte paso?**

—Unha vez que se describe un perfil de certas bacterias que van favorecer a resposta do tratamento haberá que saber que persoas van responder mellor, e logo seguir facendo experimentos para contrastar os resultados.